

23G03

Ronald de Meij
Rekenkamer Zwijndrecht

Jongerenwerk in Zwijndrecht

7 februari 2023

Aan de leden van de raad,

De raad besluit:

In te stemmen met de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Jongerenwerk in Zwijndrecht: Inzicht in beleid, uitvoering en bereik/effectiviteit"

De secretaris rekenkamer

De voorzitter rekenkamer,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Bijlagen:

Bijlage 1 : Rapport: Jongerenwerk Zwijndrecht

Bijlage 2: Persbericht Jongerenwerk Zwijndrecht

Bijlage 3: Presentatie aan de raad Jongerenwerk Zwijndrecht

Toelichting:

Inleiding

De rekenkamer Zwijndrecht heeft in de tweede helft van 2022 een kort onderzoek uitgevoerd naar het (ambulant) jongerenwerk in Zwijndrecht. Dit onderzoek is gekozen in overleg met de (nieuwe) Klankbordgroep op basis van de bestaande groslijst met onderzoeksonderwerpen van de Rekenkamer.

Het onderzoek richtte zich in eerste instantie op het ambulant jongerenwerk. Tijdens de voorbereiding van het onderzoek is gebleken dat in Zwijndrecht het ambulant jongerenwerk een minimale formatieve omvang kent (0,2 FTE tot 2021). Daarom is de focus van het onderzoek verlegd naar het gehele jongerenwerk met aandacht voor het aandeel ambulant jongerenwerk daarbinnen. De scope van het onderzoek betreft de jaren 2019-2022.

De hoofdvraag van het onderzoek luidde: 'Is het (ambulant) jongerenwerk in Zwijndrecht effectief; werkt het?'

Om deze vraag te beantwoorden zijn beleid en uitvoering, met betrekking tot accommodatiegebonden en ambulant jongerenwerk onderzocht. Ook is onderzocht wat het bereik is, wat de beschikbare cijfers en mate van datagedrevenheid van het werk zijn, of er sprake is van een 'sluitende aanpak', en wat effecten en resultaten van het jongerenwerk zijn. Tot slot is er aangegeven wat er landelijk bekend is over effectieve elementen in het jongerenwerk en in hoeverre deze van toepassing zijn in Zwijndrecht.

Het onderzoek is uitgevoerd door het Verweij Jonker Instituut.

In het rapport vindt u de Nota van Bevindingen en de Bestuurlijke Nota. In de Nota van Bevindingen vindt u de bevindingen en antwoorden op de deelvragen van het onderzoek. In Bestuurlijke Nota van rapport licht de Rekenkamer de getrokken conclusies en aanbevelingen toe.

Eerdere besluitvorming

Op 7 juli 2022 is uw raad geïnformeerd over de onderzoeks aanpak. Op 1 november is er een zgn. 'ophaalsessie' geweest met en voor uw raad waarin de Rekenkamer u heeft geïnformeerd over de gevalideerde bevindingen van het onderzoek, waarbij u vragen heeft kunnen stellen en waarin u gevraagd is uw bouwstenen te geven voor de aanbevelingen naar aanleiding van dit onderzoek.

Beoogd effect

Met het onderzoek draagt de Rekenkamer bij aan overzicht en inzicht in de status van het (ambulant) jongerenwerk in Zwijndrecht. Met de conclusies en aanbevelingen wil de Rekenkamer bijdragen aan de mogelijkheden tot sturing door de gemeenteraad en het college van de gemeente Zwijndrecht.

Argumenten

De Rekenkamer stelt, als antwoord op de hoofdvraag vast, dat de effectiviteit van het jongerenwerk van Zwijndrecht niet (makkelijk) is vast te stellen.

Het ambulante jongerenwerk ontbreekt (bijna), daarvan is de afzonderlijke effectiviteit niet vast te stellen. Het lijkt erop dat het bereik van het jongerenwerk goed is, maar zeker ook beter kan. Effecten en resultaten van het jongerenwerk zijn alleen op individueel niveau vast te stellen. Het jongerenwerk vindt binnen het bredere welzijnsbeleid jongerenwerk plaats en heeft zeker aandacht. Er zijn veel (goede) initiatieven, maar er zijn ook benodigde verbeteringen aan de orde.

Op basis van de bevindingen op de deelvragen van het onderzoek stelt de Rekenkamer de volgende conclusies:

Conclusie 1: Het beleid rond jongerenwerk in Zwijndrecht is gedragen, maar benodigde veranderingen dienen zich aan

Conclusie 2: Het aantal benodigde jongerenwerkers is geen kwantitatief maar een kwalitatief vraagstuk

Conclusie 3: Het accommodatie gebonden jongerenwerk functioneert, het ambulant jongerenwerk ontbreekt bijna

Conclusie 4: Het bereik van het jongerenwerk in Zwijndrecht voldoet, maar kan een orde beter

Conclusie 5: De datagedrevenheid van het beleid is beperkt

Conclusie 6: Het jongerenwerk sluit aan, zonder dat er een sluitende aanpak is

Conclusie 7: Effecten en resultaten kunnen op individueel niveau worden gemeten

Conclusie 8: Het jongerenwerk is gericht op werkzame elementen

Daarom beveelt de Rekenkamer de gemeenteraad aan, het college opdracht te geven om in te zetten op de volgende punten:

Aanbeveling 1: Het sturen op de inzet van jongerenwerk in de brede welzijnsaanpak

Aanbeveling 2: Het bereik van het jongerenwerk te vergroten door het omarmen van schooljongerenwerk

Aanbeveling 3: De inzet van outreachend werk op straat en in groepen te vergroten ten behoeve van de aanpak van overlastgevende groepen.

Aanbeveling 4: Het betrekken van de buurgemeenten bij het schooljongerenwerk en de aanpak van overlastgevende groepen

Aanbeveling 5: Het meten van resultaten te verfijnen

Aanbeveling 6: Het faciliteren van inhoudelijke veranderingen

De rode lijn in de benodigde verbeteringen - en daarmee de aanbevelingen - betreft het richting geven aan het jongerenwerk: wat wil de gemeente Zwijndrecht met (ambulant) jongerenwerk bereiken binnen de brede welzijnsaanpak? Dat is een zaak van de gemeenteraad, daar stelt zij de kaders voor en houdt zij toezicht op.

Als bekend is wat men met (ambulant) jongerenwerk wil bereiken, kan de gewenste inzet en omvang van (ambulant) jongerenwerk bepaald worden (wat is 'ambulant'?, en wat is de functie van straatcoaches, schoolwerk en opbouwwerkers bijvoorbeeld). Keuzes dienen gefundeerd te zijn, mede op basis van datagedrevenheid, (op basis waarvan kies je meer inzet op scholen of online bijvoorbeeld). De aannames die gemaakt worden, de basis onder de keuzes, dienen getoetst, en de effecten (liggen we nog op koers?) gemeten te worden. Het gebruik van (actuele) data dient ook daartoe versterkt te worden.

Kortom, een vollediger lerende beleidscyclus met betrekking tot het jongerenwerk dient gerealiseerd te worden. Daarmee kan ook de gemeenteraad haar betrokkenheid bij dit beleidsveld versterken.

Kanttekeningen

Dit onderzoek betrof een kort rekenkameronderzoek, wat betekent dat het qua scope en diepgang zich heeft gericht op de hoofdlijnen van beleid gezien vanuit een politiek-bestuurlijke context. Een diepgaand inhoudelijk vaktechnisch oordeel over de kwaliteit van het jongerenwerk is niet aan de orde.

(Extern) draagvlak

Het onderzoek is uitgevoerd bij en in samenwerking met de ambtelijke organisatie, portefeuillehouder en Diverz. De Nota van Bevindingen is voorgelegd voor ambtelijk wederhoor. Diverz is tevens (vertrouwelijk) betrokken bij het ambtelijk hoor- en wederhoor. De bestuurlijke nota is voorgelegd aan het college voor bestuurlijk wederhoor. Het college heeft in haar bestuurlijke reactie aangegeven de conclusies te herkennen en de aanbevelingen uit te voeren.

Aanpak/uitvoering/evaluatie

Als de raad instemt met de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Jongerenwerk in Zwijndrecht: Inzicht in beleid, uitvoering en bereik/effectiviteit", zal het college hiermee de opdracht hebben verkregen deze aanbevelingen uit te voeren. In de bestuurlijk reactie geeft het college overigens reeds aan de aanbevelingen uit te voeren. Het is aan de raad om vinger aan de pols te houden. De Rekenkamer kan desgewenst of op eigen initiatief een vervolgonderzoek instellen.

Communicatie/publicatie/participatie

Het eindrapport van het Rekenkameronderzoek is onder embargo verstuurd aan de raad op 12 januari 2023

College, ambtelijke organisatie en Diverz hebben tevens, in cc, op hetzelfde moment het rapport onder embargo verkregen.

De bevindingen en conclusies en aanbevelingen Op 24 januari 2023 is het rapport gepresenteerd aan de raad en openbaar gemaakt.

Dit is vergezeld gegaan door een persbericht (zie bijlage).